

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556
จังหวัดยะลา

2013 AGRICULTURAL CENSUS
CHANGWAT YALA

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
National Statistical Office
Ministry of Information and Communication Technology

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง

สำนักงานสถิติจังหวัดยะลา
โทรศัพท์ 073 212 703
โทรสาร 073 222 012
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : yala@nso.go.th

Division-in-Charge

yala Provincial Statistical Office
Tel. 073 212 703
Fax : 073 222 012
E-mail : yala@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่

สำนักสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2142 1234 0 2141 7501
โทรสาร 0 2143 8133
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : services@nso.go.th

Distributed by

Statistical Forecasting Bureau
National Statistical Office
The Government Complex,
Ratthaprasasanabhakti Building, 2nd Floor,
Chaeng Watthana Rd., Laksi, Bangkok 10210
Tel : + 66 (0) 2142 1234 + 66 (0) 2141 7501
Fax : + 66 (0) 214 38133
E-mail : services@nso.go.th
http : // www.nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์

2557

Published

2014

จัดพิมพ์โดย

โอเค คอมพิวเตอร์ แอนด์ ปริ้นตัง

Printed by

O.k. computer and printing

คำนำ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งครั้งนี้เป็นการจัดทำสำมะโนการเกษตร ครั้งที่ 6 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานการประกอบการเกษตร สำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาด้านการเกษตรในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

ข้อมูลสถิติที่ได้จากการทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ได้นำเสนอไปแล้ว 2 ฉบับ คือ รายงานผลเบื้องต้น และรายงานผลล่วงหน้า รายงานฉบับนี้เป็นรายงานผลฉบับสมบูรณ์ ซึ่งนำเสนอเป็นรายจังหวัด รายภาค และทั่วราชอาณาจักร

สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 เป็นโครงการจัดเก็บข้อมูลสถิติขนาดใหญ่ ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในครั้งนี้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รับความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการเกษตร ในการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล และอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน มาช่วยในการจัดเก็บข้อมูลสถิติ นอกจากนี้ ประชาชนได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งยังได้รับความสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน จึงขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ ที่นี้

Preface

The National Statistical Office has conducted the Agricultural Census every 10 years in accordance with the recommendation of the Food and Agriculture Organization (FAO) and this census round was the sixth of its series. The census aims to provide basic information of the structure of agriculture and that information provides as a guideline for developing agricultural policies and plans as well as for monitoring agricultural development for both national and local level.

Prior to this report, the result of the 2013 Agricultural Census had been published for the Preliminary Report and the Advanced Report. This Final Report is presented in order to provide important information at provincial level, regional level and national level.

The National Statistical Office would like to take this opportunity to express our gratitude to the Department of Agricultural Extension, Ministry of Agriculture and Cooperatives, on the supply of their manpower – the agricultural extension officers and the village agricultural volunteers – to carry out the census. The National Statistical Office would like to extend our thanks to all people for their active participation in the census and to express our appreciation to all public and private agencies for their support and cooperation throughout the conduct of the census.

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานผลสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสำมะโนการเกษตรมาแล้ว 5 ครั้ง โดยครั้งแรกจัดทำเมื่อ พ.ศ. 2493 และถัดมาในปี 2506 2521 2536 และ 2546 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการจัดทำทุก 10 ปี ตามข้อเสนอแนะขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) สำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 นี้เป็นการจัดทำครั้งที่ 6 เพื่อให้ประเทศไทยมีข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรที่สำคัญ แสดงภาพการทำการเกษตรของประเทศได้ถึงระดับพื้นที่ย่อย และทราบถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านการเกษตรในรอบ 10 ปี เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการเกษตรทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

การทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ สำนักงานสถิติจังหวัดยะลา ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวน 144 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล จำนวน 28 คน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติจังหวัด ออกไปสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนทุกครัวเรือนในจังหวัด เพื่อหาผู้ถือครองทำการเกษตร ในเดือนพฤษภาคม 2556 โดยใช้คอมพิวเตอร์พกพาขนาดกลาง (Tablet) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้สำนักงานสถิติจังหวัดยะลา ได้นำเสนอรายงานผลเบื้องต้น ซึ่งเป็นสรุปผลข้อมูลบางส่วนไปแล้วสำหรับรายงานฉบับนี้ เป็นรายงานผลฉบับสมบูรณ์ที่สรุปผลจากข้อมูลทั้งหมดของจังหวัดยะลา ดังนี้

1. ผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร

จังหวัดยะลา ประกอบด้วย 8 อำเภอ มีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น ณ วันสำมะโน (1 พฤษภาคม 2556) 56,455 ราย (ร้อยละ 43.6 ของครัวเรือนทั้งจังหวัด)^{1/} มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 673,823 ไร่ (เฉลี่ย 11.9 ไร่/ราย)

อำเภอรามันมีจำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ 10,469 ราย (ร้อยละ 18.5) และมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร คือ 83,858 ไร่ (ร้อยละ 12.4) รองลงมา คืออำเภอเมือง 10,425 ราย และมีเนื้อที่ถือครองการเกษตร 63,422 ไร่ (ร้อยละ 18.5 และ 9.4 ตามลำดับ) อำเภอ

กาบังมีผู้ถือครองเกษตรน้อยที่สุด 3,825 ราย(ร้อยละ 6.8) และมีเนื้อที่ถือครอง คือ 67,589 ไร่ (ร้อยละ 10.0)

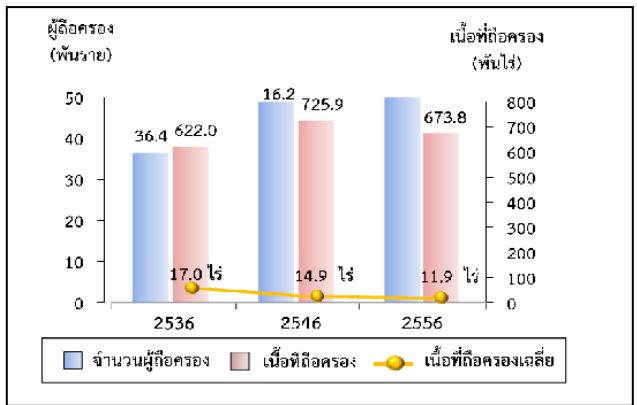
เมื่อพิจารณาเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเฉลี่ยพบว่า อำเภอเบตงมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยสูงสุด 25.9 ไร่ รองลงมาคือ อำเภอรือเสาะ อำเภอกาบัง และบันนังสตา (18.8 17.7 และ 11.3 ไร่ ตามลำดับ) โดยอำเภอเมืองยะลา มีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยต่ำสุด คือ 6.1 ไร่

ตาราง 1 จำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรรายอำเภอ พ.ศ. 2556

อำเภอ	จำนวนผู้ถือครอง (ราย)		เนื้อที่ถือครอง (ไร่)		เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย (ไร่)
	จำนวน	%	จำนวน	%	
รวม	56,455	100	673,823	100	11.9
อำเภอเมืองยะลา	10,425	18.5	63,422	9.4	6.1
อำเภอเบตง	5,574	9.9	144,558	21.5	25.9
อำเภอบันนังสตา	9,947	17.6	112,179	16.6	11.3
อำเภอรือเสาะ	4,609	8.2	86,793	12.9	18.8
อำเภอเยาะยา	7,324	13.0	72,737	10.8	9.9
อำเภอรามัน	10,469	18.5	83,858	12.4	8.0
อำเภอกาบัง	3,825	6.8	67,559	10.0	17.7
อำเภอกรงปินัง	4,282	7.6	42,717	6.3	10.0

เมื่อพิจารณาในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาจากปี 2546 พบว่า ทั้งจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเพิ่มขึ้น จาก 48,795 เป็น 56,455 ราย (ร้อยละ 15.7) และลดลงจาก 725,969 เป็น 673,823 ไร่ (ร้อยละ -7.2) โดยมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรเฉลี่ย คือ 14.9 และ 11.9 ไร่ ตามลำดับ

แผนภูมิ 1 เปรียบเทียบจำนวนผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556

^{1/} ครัวเรือนทั้งจังหวัดปี 2556 มีจำนวน 129,435 ครัวเรือน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)
 ขอบข่ายสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 คือ การเพาะปลูกพืช การเลี้ยงปศุสัตว์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และการทำนาเกลือสมุทร เพื่อขาย (รวมการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และการเลี้ยง วัว ควาย เพื่อใช้งาน)

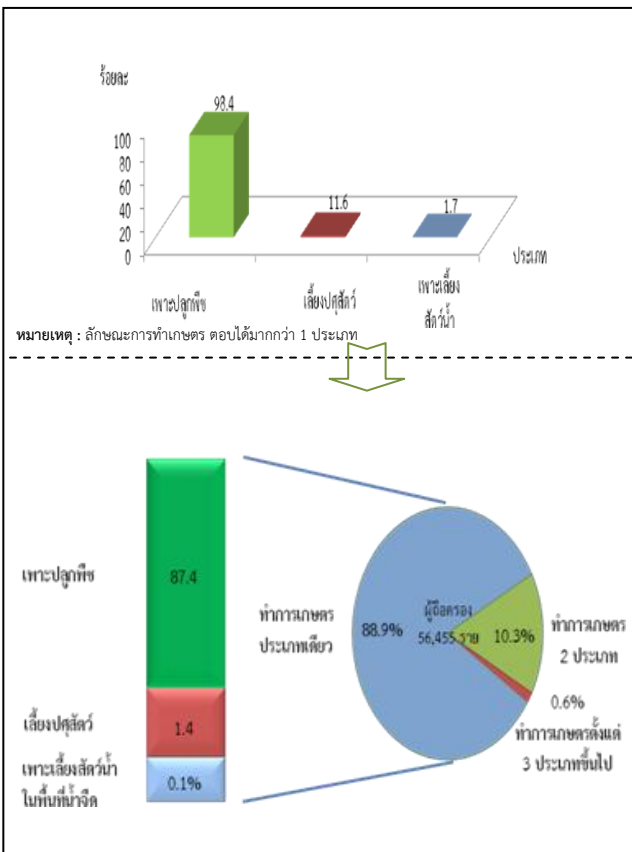
2. ลักษณะการทำกาเกษตร

จากสำมะโนการเกษตร พ.ศ. 2556 พบว่า ผู้ถือครองทำการเกษตร 56,455 ราย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 98.4) ทำการเพาะปลูกพืช ซึ่งในจำนวนนี้มีการทำการเกษตรประเภทอื่นร่วมด้วย (ร้อยละ 13.3) เช่น เลี้ยงปศุสัตว์ หรือ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

โดยผู้ถือครองทำการเกษตรประเภทเดียวมีมากถึง ร้อยละ 88.9 คือ เพาะปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์ หรือเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งในแต่ละประเภท เช่น การปลูกพืช อาจปลูกพืชหลายชนิด หรือเลี้ยงปศุสัตว์หลายชนิด เป็นต้น

สำหรับผู้ที่ทำเกษตร 2 ประเภทร่วมกัน มีร้อยละ 10.3 และทำการเกษตรตั้งแต่ 3 ประเภทขึ้นไป มีน้อยมากเพียงร้อยละ 0.6

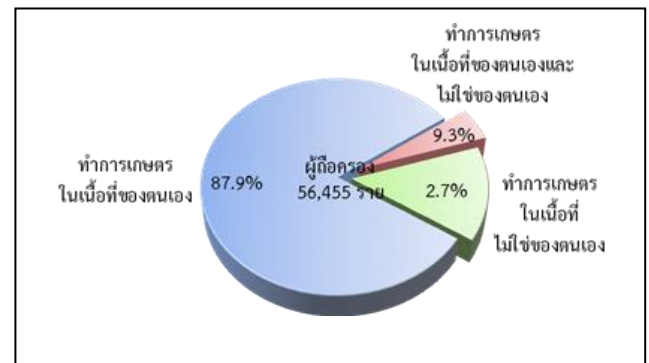
แผนภูมิ 2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม ลักษณะการทำกาเกษตร พ.ศ. 2556

3. ลักษณะการถือครองที่ดิน

ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.9) ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองอย่างเดียว ผู้ถือครองฯ ร้อยละ 2.7 ทำการเกษตรในเนื้อที่ของตนเองและทำการเกษตรในเนื้อที่ไมใช่ของตนเอง สำหรับผู้ที่ทำการเกษตรโดยไม่มีเนื้อที่ถือครองเป็นของตนเองเลยมีร้อยละ 9.3

แผนภูมิ 3 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม ลักษณะการถือครองที่ดิน พ.ศ. 2556

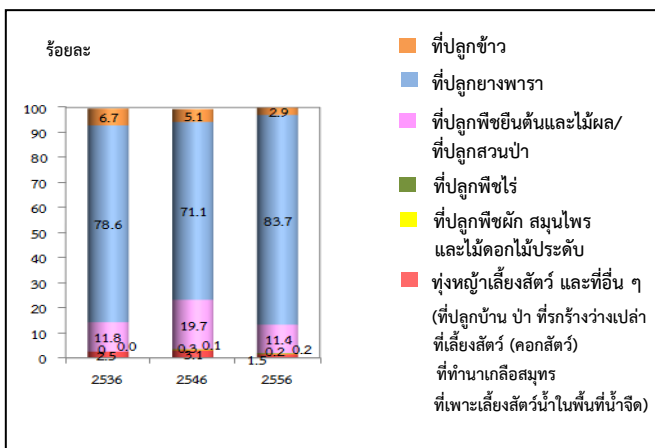

4. เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม

จากเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งจังหวัด 673,823 ไร่ พบว่า เนื้อที่มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 83.7) เป็นที่ปลูกยางพารา รองลงมาเป็นที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล/ที่ปลูกสวนป่า (ร้อยละ 11.4)

จากการทำสำมะโนการเกษตรครั้งนี้ พบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ที่ปลูกยางพารามีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน แต่สำหรับที่ปลูกข้าว ที่ปลูกพืชยืนต้นและไม้ผล/สวนป่า และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และที่อื่นๆ กลับมีสัดส่วนลดลง

แผนภูมิ 4 เปรียบเทียบเนื้อที่ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2536 – 2556

5. การใช้ปุ๋ย

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่ปลูกพืช ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.3) มีการใช้ปุ๋ย ซึ่งในจำนวนนี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 44.2) มีการใช้ปุ๋ยเคมี โดยมีผู้ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียวย ร้อยละ 37.3 ส่วนที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพ หรือใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างเดียว มีเพียงร้อยละ 9.9 และ 3.9 ตามลำดับ

หากพิจารณาในช่วงปี 2546 ถึง 2556 จะพบว่า แนวโน้มการใช้ปุ๋ยสูงขึ้นจากร้อยละ 70.6 ในปี 2546 ลดลง เป็นร้อยละ 60.4 ในปี 2556 โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยเคมี ร่วมกับปุ๋ยประเภทอื่น ๆ มีมากถึงร้อยละ 2.2 ในปี 2556 ในขณะที่การใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว มีแนวโน้มลดลง จากร้อย ละ 43.9 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 37.3 ในปี 2556

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ พบว่ามีปริมาณการใช้ปุ๋ยเพิ่มมากขึ้นจาก 40.3 กก./ไร่ ในปี 2546 เป็น 57.7 กก./ไร่ ในปี 2556

ตาราง 2 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม การใช้ปุ๋ย พ.ศ. 2536 - 2556

รายการ	2536	2546	2556
1. จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกพืช	35,631 (100%)	48,226 (100%)	52,852 (100%)
ไม่ใช้ปุ๋ย	7,815 (21.9)	14,187 (29.4)	20,955 (39.6)
ใช้ปุ๋ย	27,816 (78.0)	34,028 (70.6)	31,897 (60.4)
ปุ๋ยเคมี	18,488 (51.8)	21,176 (43.9)	19,726 (37.3)
ปุ๋ยอินทรีย์	490 (1.3)	2,110 (4.4)	2,088 (4.0)
ปุ๋ยชีวภาพ	-	-	5,246 (9.9)
ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์	8,838 (24.8)	10,759 (22.3)	985 (1.9)
ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยชีวภาพ	-	-	1,188 (2.2)
ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ	-	-	1,419 (2.7)
ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ	-	-	1,246 (2.4)
2. เนื้อที่เพาะปลูกที่ใช้ปุ๋ยเคมี (ไร่)	333,483	387,128	272,653
3. ปริมาณปุ๋ยเคมีที่ใช้ (1,000 กก.)	10,108	15,596	15,737
เฉลี่ยต่อไร่ (กก.)	30.3	40.3	57.7

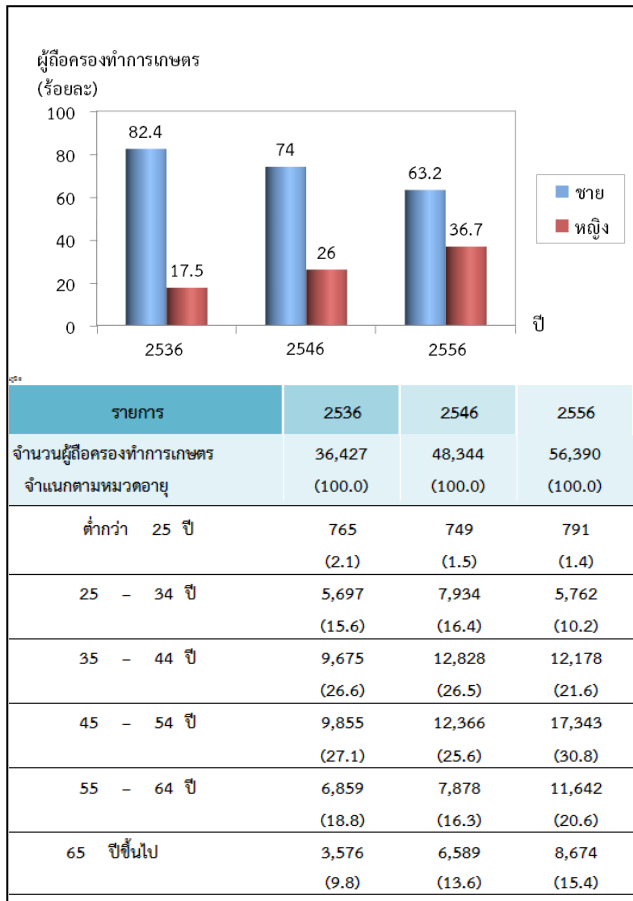
* ส่วนะโนการเกษตร พ.ศ. 2536 /2546 ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพ

6. ลักษณะทางด้านประชากรและการทำงาน

ผู้ถือครองทำการเกษตรที่เป็นบุคคลธรรมดา เป็นชายมากกว่าหญิง คือ เป็นชายร้อยละ 63.2 และหญิง ร้อยละ 36.7 โดยจะเห็นว่าแนวโน้มของผู้ถือครองที่เป็นชาย มีสัดส่วนลดลงจากปี 2546 – 2556 เป็นร้อยละ 74.0 และ 69.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า ผู้ถือครองส่วนใหญ่ มีอายุ 35 ปีขึ้นไป โดยผู้ถือครองในช่วงอายุ 35 – 64 ปี มี แนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 68.4 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 73.0 ในปี 2556 และกลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป ก็มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จากร้อยละ 13.6 เป็นร้อยละ 15.4

แผนภูมิ 5 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม เพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2536 – 2556

จังหวัดยะลามีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 169,599 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 ของประชากรทั้งจังหวัด^{2/} โดยเป็นชายมากกว่าหญิงเล็กน้อย คือร้อยละ 51.2 และ 48.8 ตามลำดับ มีจำนวนสมาชิกเฉลี่ยครัวเรือนละ 2.4 คน ลดลงจากปี 2546 ซึ่งมี 3.7 คน

เมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกตามกลุ่มอายุ พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเกษตรที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40.1 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 52.3 ในปี 2556

ตาราง 3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามเพศ และหมวดอายุ พ.ศ. 2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัทฯ)	147,581 (100.0)	181,015 (100.0)	169,599 (100.0)
เฉลี่ยต่อครัวเรือน	4.0	3.7	2.4
จำแนกตามเพศ			
ชาย	75,249 (51.0)	95,482 (56.3)	82,975 (48.9)
หญิง	72,332 (49.0)	85,533 (43.7)	86,624 (51.0)
จำแนกตามหมวดอายุ			
ต่ำกว่า 25 ปี	70,744 (47.9)	72,618 (40.1)	56,773 (33.5)
25 - 34 ปี	23,541 (16.0)	35,925 (19.8)	24,095 (14.2)
35 - 44 ปี	20,943 (14.2)	27,929 (15.4)	27,179 (16.0)
45 - 54 ปี	16,451 (11.1)	21,276 (11.8)	30,973 (18.3)
55 - 64 ปี	10,371 (7.0)	12,429 (6.9)	17,040 (10.0)
65 ปีขึ้นไป	5,536 (3.8)	10,838 (6.0)	13,538 (8.0)

โดยลักษณะการทำงานของสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.8) ทำงานเชิงเศรษฐกิจ โดยเป็นผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ถือครองมากถึงร้อยละ 79.2 ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ถือครองอย่างเดียวร้อยละ 55.5 ทำงานเกษตรในที่ถือครองและทำงานอื่นด้วยร้อยละ 23.7 ขณะที่ผู้ที่ไม่ได้ทำงานเกษตรในที่ถือครองเลยมีเพียงร้อยละ 7.5 และมีข้อสังเกตว่า สัดส่วนของผู้ที่ทำงานเกษตรในที่ถือครองอย่างเดียวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 33.8 ในปี 2546 เป็นร้อยละ 55.5 ในปี 2556

^{2/} ข้อมูลจำนวนผู้ถือครองที่รายงานแหล่งที่มาของรายได้จากแหล่งอื่น ปี 2536/2546 รวมข้อมูลจากเกษตรและแหล่งอื่นพอกัน ไปด้วย

ตาราง 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนผู้ถือครอง
ทำการเกษตร จำแนกตามลักษณะการทำงาน
พ.ศ. 2536 - 2556

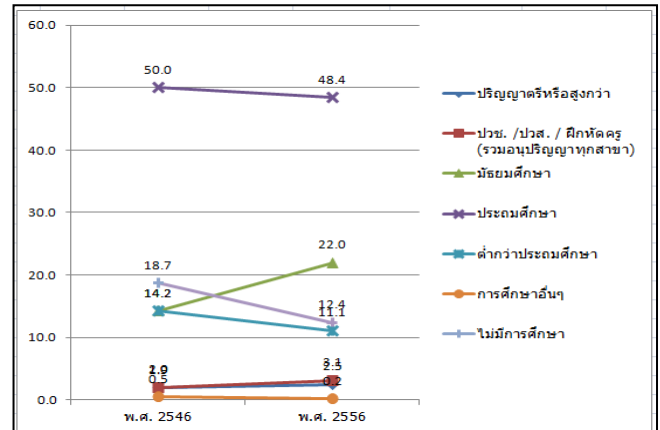
รายการ	2536	2546	2556
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป	113,982 (100.0)	156,871 (100.0)	153,525 (100.0)
จำแนกตามลักษณะการทำงาน			
ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	62,045 (54.4)	53,086 (33.8)	124,028 (80.8)
ทำงานเกษตรในถือครองอย่างเดียว	26,410 (23.2)	53,086 (33.8)	76,171 (55.5)
ทำงานเกษตรในถือครองเป็นหลัก และทำงานอื่นด้วย	12,776 (11.2)	25,136 (16.0)	21,654 (14.1)
ทำงานอื่นเป็นหลักและทำงานเกษตร ในถือครองด้วย	5,152 (4.5)	13,044 (8.3)	14,726 (9.6)
ทำงานอื่นเป็นหลัก (ไม่ทำงานเกษตรในถือครอง)	13,256 (11.6)	28,039 (17.9)	11,476 (7.5)
ไม่ทำงานเชิงเศรษฐกิจ	20,753 (18.2)	37,566 (23.9)	29,498 (19.2)

7. การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ผู้ถือครองทำการเกษตรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น กล่าวคือ ผู้ถือครองฯ ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเกือบ 2 เท่า (ร้อยละ 14.2 เป็นร้อยละ 22.0)

และระดับปริญญาตรี และ ปวช./ปวส.ฯ ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 2.0 เป็นร้อยละ 2.5 และร้อยละ 1.9 เป็นร้อยละ 3.1) ในขณะที่สัดส่วนของผู้ถือครองฯ ที่สำเร็จระดับประถมศึกษากลับลดลง (ร้อยละ 50.0 เป็นร้อยละ 48.4) และผู้ที่ไม่มีการศึกษาก็ลดลงเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 18.7 เป็นร้อยละ 12.4)

แผนภูมิ 6 การศึกษาของผู้ถือครองทำการเกษตร
พ.ศ. 2546 - 2556

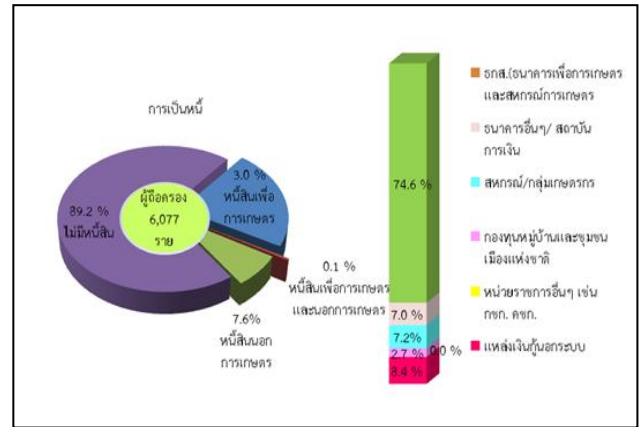
8. รายได้และหนี้สินของครัวเรือน

ผู้ถือครองทำการเกษตรเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.1) มีรายได้ของครัวเรือนมาจากการทำการเกษตรอย่างเดียว ซึ่งมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า จากปี 2546 (จากร้อยละ 23.6 เป็นร้อยละ 58.1) ขณะที่ผู้มีรายได้จากการทำการเกษตรและจากแหล่งอื่นมีร้อยละ 41.9

ตาราง 5 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตาม
แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน

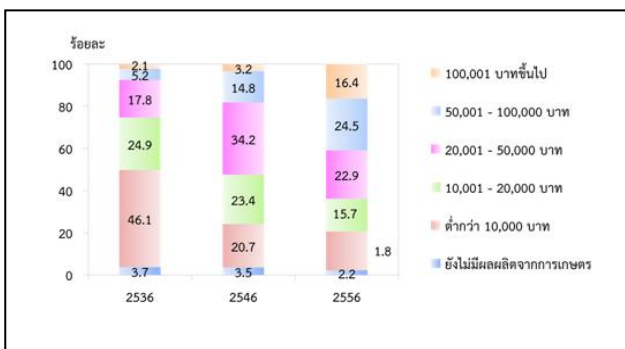
พ.ศ. 2536 - 2556

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัทฯ)	36,422 (100%)	48,667 (100%)	56,390 (100%)
แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน			
จากการเกษตรอย่างเดียว	20,337 (55.8)	11,504 (23.6)	32,740 (58.1)
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	7,538 (44.1)	37,163 (76.3)	23,650 (41.9)
ส่วนใหญ่จากการเกษตร	1,940 (20.6)	17,923 (36.8)	12,599 (22.3)
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	4,972 (5.3)	5,383 (11.0)	2,366 (4.2)
ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่น	1,635 (18.1)	13,857 (28.3)	8,685 (15.4)

โดยผู้ถือครองทำการเกษตร มีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร อยู่ในช่วง 50,001 - 100,00 บาท มากที่สุด (ร้อยละ 24.5) รองลงมาคือ รายได้ 20,001 - 50,000 และ 100,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 22.9 และ 16.4 ตามลำดับ)

แผนภูมิ 7 จำนวนผู้ถือครองทำการเกษตร จำแนกตามรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร พ.ศ. 2536 - 2556

เมื่อพิจารณาหนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองพบว่าผู้ถือครองฯ ร้อยละ 10.7 มีหนี้สิน ซึ่งในจำนวนนี้มีหนี้สินเพื่อการเกษตร (ร้อยละ 3.1) ครัวเรือนที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.2) กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

แผนภูมิ 8 หนี้สินของครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร พ.ศ. 2556

Executive Summary

the 2013 Agricultural Census

National Statistical Office (NSO) conducted the First Agricultural Census in 1950 1963 1978 1993 and 2003, respectively. Agricultural Census takes place every 10 years with the recommendations of the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). National Statistical Office (NSO) conducted the 2013 Agricultural Census which is the sixth round of its series. The census aims to provide basic information on the structure of agriculture at administrative units and that information over ten years provides as a guideline for developing agricultural policies and plans as well as monitoring agricultural development for both national and local level.

For this Agricultural Census: National Statistical Office of Yala collected data in fieldwork involved by 144 agricultural volunteers at village level and the 28 agricultural extension officers at tumbon level and the NSO provincial staff for interviewing all household in Yala in order to Find the agricultural households. The census fieldwork was carried out during May 2013 by using a portable device (Tablet). National Statistical Office of Yala reported the summary of some data already. For this report. The result is a complete summary of all of the Yala Province. The findings are as following.

1. Number and area of holdings

As of the census day (1 May 2013), there had totally 56,455 of agricultural holdings, which was accounted for 43.6 percent of total households of the province.^{1/} The total area of holdings was 673,823 rais or averagely 11.9 rais per holding.

Mueangyala was the second in the number of holdings and area of holdings, for 10,425 members and 63,422 rais (18.5% and 9.4% respectively). Amphoe Kabang had the least number of holdings for 3,825 members (6.8%) and had the least area of holdings for 67,589 rais (10.0%).

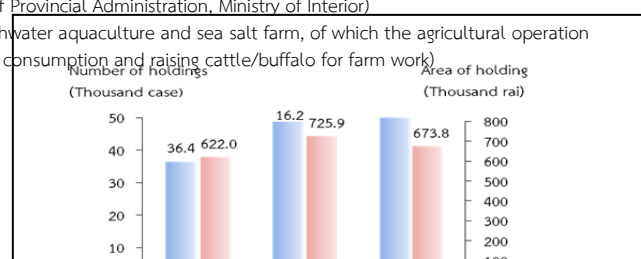
Considering to the average area of holdings, it was found that that Amphoe Betong had highest of the average area of holding (25.9 rais), followed by Amphoe Than to, Amphoe Kabang and Amphoe Bannang sata (18.8% 17.7% and 11.3% respectively). While Amphoe Mueangyala had the lowest of the average area of holding were 6.1 rais.

Table 1 Number and area of holdings by amphoe (2013)

Amphoe	Number of holdings (million case)		Area of holding (million rai)		Average area of holding (rai)
	number	%	number	%	
Total	56,455	100	673,823	100	11.9
Amphoe Mueangyala	10,425	18.5	63,422	9.4	6.1
Amphoe Betong	5,574	9.9	144,558	21.5	25.9
Amphoe Bannang sata	9,947	17.6	112,179	16.6	11.3
Amphoe Than To	4,609	8.2	86,793	12.9	18.8
Amphoe Yaha	7,324	13	72,737	10.8	9.9
Amphoe Raman	10,469	18.5	83,858	12.4	8
Amphoe Kabang	3,825	6.8	67,559	10	17.7
Amphoe Krongpinang	4,282	7.6	42,717	6.3	10

Considering changes of agricultural holding during the past 10 years, the number of holdings and the area of holdings increased from 48,795 to 56,455 members (15.7%) and from 725,969 to 673,823 rais (-7.2%), the average area of holdings were 14.9 and 11.9 rais, respectively.

Figure 1 Comparing number and area of holdings (1993 – 2013)

^{1/} In 2013, total households in Yala Province 129,435 households (from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior)
 Census scope: The majority of agricultural holdings, of which the agricultural operation was mainly for selling purpose (including planting rice for owned consumption and raising cattle/buffalo for farm work)

10,469 members (18.5%), located in Amphoe Raman i which also had the biggest area of holdings for 83,858 rais (12.4%). The Amphoe

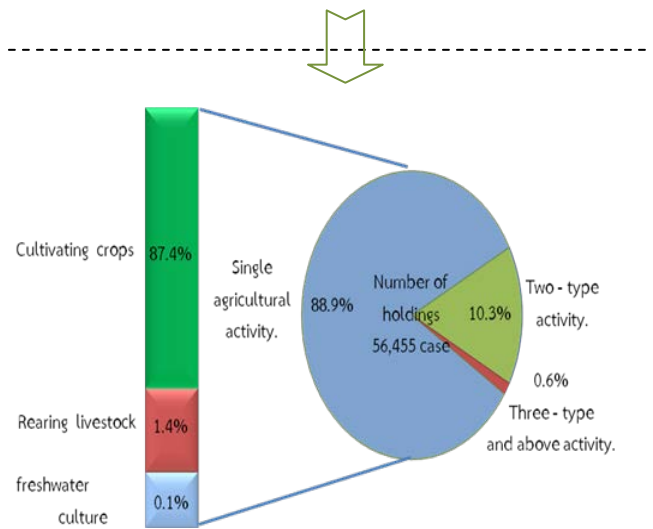
2. Type of agricultural activity

The Agricultural Census in 2013, it was found that the most of agricultural holdings 56,455 members (98.4%) are Cultivating crops. Of this number, about 13.3 percent were also operated with the other type agricultural activities such as livestock, freshwater culture.

The census result also showed that 88.9 percent of the holdings engaged with a single agricultural activity, but with the single type activity, the holdings might operate with a variety of crops or a variety of livestock.

The holdings of two types of agricultural activities was found 10.3 percent, while the holdings of three type and above of agricultural activity was found only 0.6 percent.

Note : respondents can answer more than one type of agricultural activity.

3. Land tenure and documentary of right

The majority of holdings operated solely under own land (87.9%). About 2.7 percent was the holdings operated under own land and other land. The rest 9.3 percent was the holdings operated under other land.

Figure 2 Number of holdings by type of agricultural activity (2013)

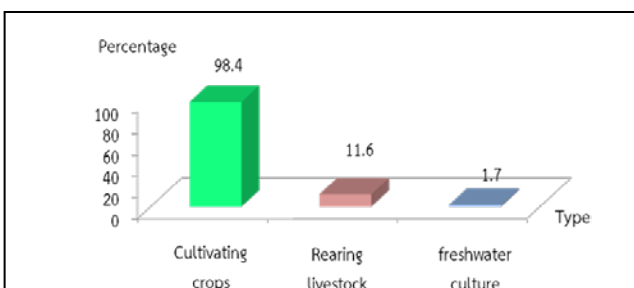
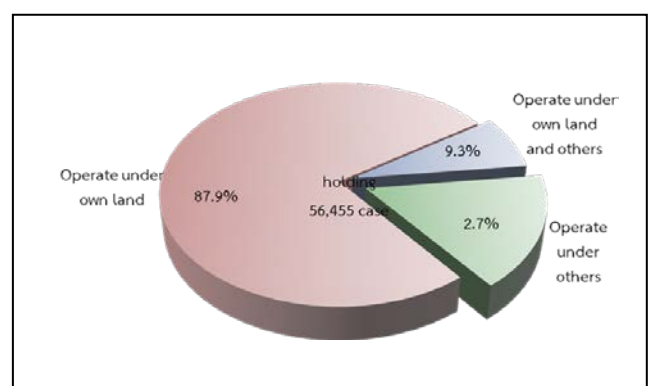

Figure 3 Number of holdings with land by land tenure and documentary of right (2013)

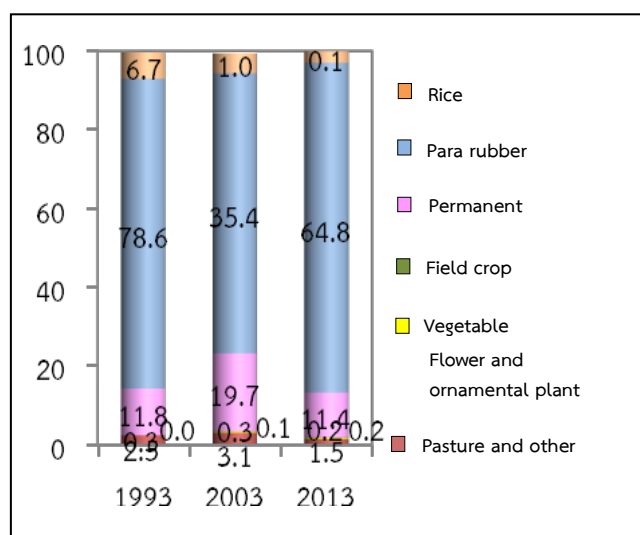

4. Area of holding by land use

From the total area of holdings, 673,823 rai, about half of the area (83.7%) was the area under para rubber, followed by permanent crops / forest (11.4%).

The result of this Agricultural Census has revealed that during the past 10 years, the area of para rubber grew significantly as well as the area of field crops. In contrast, the area under rice, the area of pasture and others were decrease.

Figure 4 Comparing area of holding by land use (1993 – 2013)

5. Fertilizer

The majority of agricultural holdings (60.3%) used fertilizer. From those who used fertilizer most of them (44.2%). By this number, about 37.3 percent, the used of bio-fertilizer alone and used of organic fertilizer, used only organic fertilizer alone were found only 9.9 and 3.9 percent, respectively.

Considering the fertilizer use from 2003 to 2013, it was discovered that holdings used fertilizer increasingly from 70.6 percent in 2003 to 60.4 percent in 2013. There were especially using

inorganic fertilizer and other fertilizer with up to 2.2 in 2013. In contrast, the holding using inorganic fertilizer had reduced from 43.9 percent in 2003 to 37.3 percent in 2013

In regard to the average number of using inorganic fertilizer per rai, it was found that its use fertilizer increasingly from 40.3 kg. per rai in 2003 to 57.7 kg. per rai in 2013.

Table 2 Number of holdings by using fertilizer (1993 – 2013)

Item	1993	2003	2013
1. Number of holdings with crop	35,631 (100%)	48,226 (100%)	52,852 (100%)
Not using fertilizer	7,815 (21.9)	14,187 (29.4)	20,955 (39.6)
Use fertilizer	27,816 (78.0)	34,028 (70.6)	31,897 (60.4)
Inorganic	18,488 (51.8)	21,176 (43.9)	19,726 (37.3)
Organic	490 (1.3)	2,110 (4.4)	2,088 (4.0)
Bio	-	-	5,246 (9.9)
Inorganic and other	8,838 (24.8)	10,759 (22.3)	985 (1.9)
Organic and Bio	-	-	3,853 (7.3)
2. Area treated inorganic fertilizer (rai)	333,483	387,128	272,653
3. Quantity used inorganic fertilizer (1,000 kg.)	10,108	15,596	15,737
Average per rai (kg.)	30.3	40.3	57.7

* In 1993/2003 ,no question about bio-fertilizer.

6. Demographic characteristics and activity status

The 2013 census result showed that 63.2 percent of private agricultural holders were male, and the rest 36.7 percent were female. During 2003 to 2013, the proportion of male holders decreased from 74.0 percent to 69.1 percent, respectively.

Considering by age of holder, it was found that the proportion of the holders aged 35

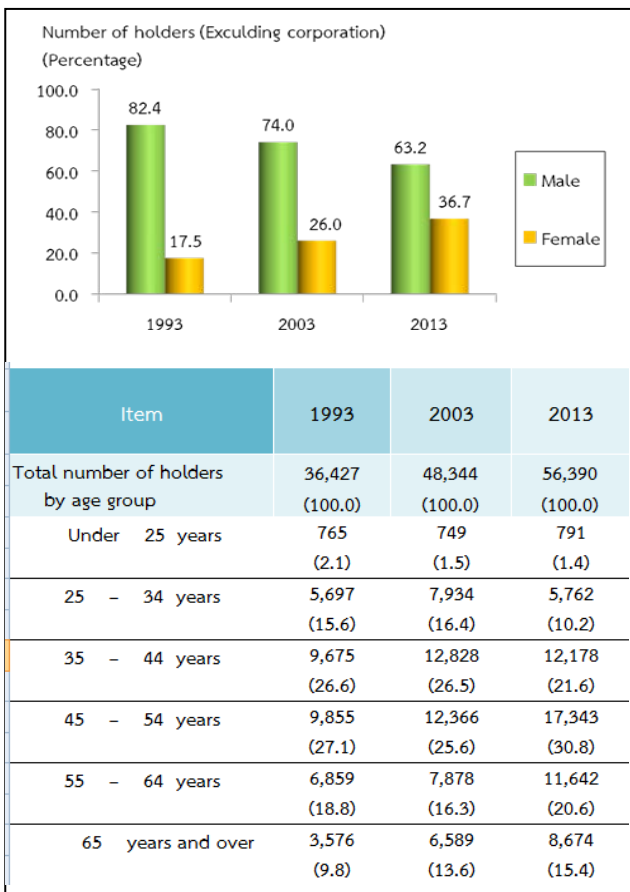
years and above ,35 – 64 year increased from 68.4 percent in 2003 to 73.0 percent in 2013. It was also observed the increase for the proportion of the holders aged 65 years and above from 13.6 percent to 15.4 percent.

was averagely 2.4, which decreased from 3.7 in year 2003.

Considering by age of members, it was discovered that the group of members aged 35 years and above increased from 40.1 percent in 2003 to 52.3 percent in 2013.

^{2/} In 2013, total population in Yala Province is 506,138 persons.(from the Department of Provincial Administration, Ministry of Interior)

Figure 5 Number of holders by sex and age group (1993 – 2013)

Concerning members of agricultural households in Yala Province, they were totally 169,599 members, which was accounted for 33.5 percent^{2/} of the whole population of Ranong. The proportion of male members was found a little higher than female members, 51.2 percent and 48.8 percent respectively. The household size

Table 3 Number of holder's household members by sex and age group (2013)

Item	1993	2003	2013
Total number of holder's household member (Excluding corporation)	167,581 (100.0)	181,015 (100.0)	169,599 (100.0)
Average per household	4.0	3.7	2.6
By sex			
Male	75,269 (51.0)	95,682 (56.3)	82,975 (48.9)
Female	72,332 (49.0)	85,533 (43.7)	86,624 (51.0)
By age group			
Under 25 years	70,766 (47.9)	72,618 (40.1)	56,773 (33.5)
25 - 34 years	23,561 (16.0)	35,925 (19.8)	26,095 (14.2)
35 - 44 years	20,963 (14.2)	27,929 (15.4)	27,179 (16.0)
45 - 54 years	16,651 (11.1)	21,276 (11.8)	30,973 (18.3)
55 - 64 years	10,371 (7.0)	12,629 (6.9)	17,060 (10.0)
65 years and over	5,536	10,838	13,538

Most of the members aged 10 years and above (80.8%) engaged the economically activities. It was found that 79.2 percent of the members aged 10 years and above engaged with agricultural activity in their holding. Of this number, 55.5 percent engaged with agricultural activity in their holding alone, 23.7 percent engaged with

agricultural activity in their holding and other work. It was discovered that 7.5 percent was the members not having engaged with agricultural activity in their holding. It was noticed that the proportion of members who work in their holding alone increased from 33.8 percent in 2003 to 55.5 percent in 2013.

Table 4 Number of holder’s household members 10 years of age and over by activity status (1993 – 2013)

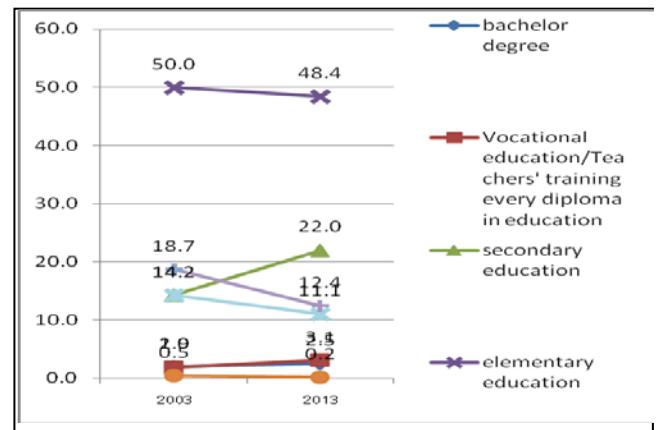
Item	1993	2003	2013
Number of holder's household members 10 years of age and over	113,982 (100.0)	156,871 (100.0)	153,525 (100.0)
By activity status			
Economically active	62,045 (54.4)	53,086 (33.8)	124,028 (80.8)
Engaged in agricultural work on the holding only	26,410 (23.2)	53,086 (33.8)	76,171 (55.5)
Mainly engaged in agricultural work on the holding and other works	12,776 (11.2)	25,136 (16.0)	21,654 (14.1)
Mainly engaged in other works and in agricultural work on the holding	5,152 (4.5)	13,044 (8.3)	14,726 (9.6)
Mainly engaged in other works (Not engaged in agricultural work on the holding)	13,256 (11.6)	28,039 (17.9)	11,476 (7.5)
Not economically active	20,753 (18.2)	37,566 (23.9)	29,498 (19.2)

7. Education level of the holders

Comparing the census result between 2003 and 2013, it was showed that the proportion of holders with secondary education level had increased. (14.2% and 22.0%, respectively).

For the proportion of holders with bachelor degree and vocational degree, were also increase (from 2.0% to 2.5% and from 1.9% to 3.1%, respectively). However, the proportions of holders with primary education level had decreased (from 50.0% to 48.4%). The same pattern was also for the holders who had no schooling, which was decrease from 18.7 percent to 12.4 percent.

Figure 6 Education of holders (2003 – 2013)

8. Income and debt of holder’s household

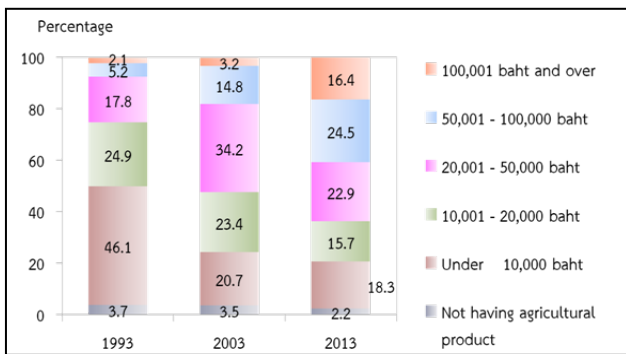
It was found that most of holder’s (58.1%) household earned income from agricultural activity alone, which was increased more than a double from 2003 (from 23.6% to 58.1%), while the rest of 41.9 percent were those who earned income from both agricultural activity and other sources.

Table 5 Number of holders by household income (1993 – 2013)

รายการ	2536	2546	2556
จำนวนผู้ถือครองฟาร์มเกษตรทั้งสิ้น (ไม่รวมบริษัท)	36,422 (100%)	48,667 (100%)	56,390 (100%)
แหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือน			
จากการเกษตรอย่างเดียว	20,337 (55.8)	11,504 (23.6)	32,740 (58.1)
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	7,538 (44.1)	37,163 (76.3)	23,650 (41.9)
ส่วนใหญ่จากการเกษตร	1,940 (20.6)	17,923 (36.8)	12,599 (22.3)
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	4,972	5,383	2,366

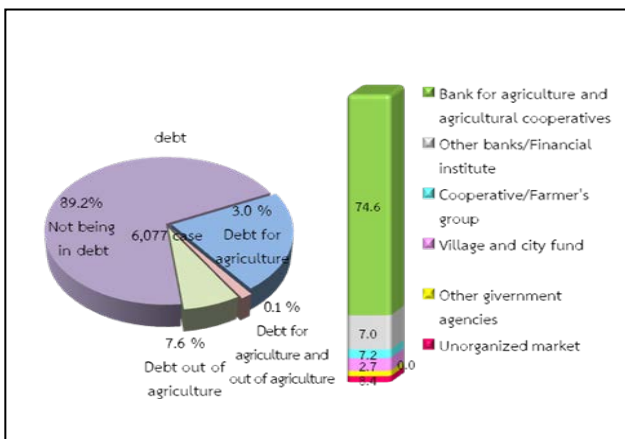
It was discovered that the proportion of the holders who earned income from agricultural products for 50,001 - 100,000 Baht and above was 24.5 percent, This was followed by those for 20,0001 – 50,000 Baht and those for 100,000 Baht (22.9% and 16.4% respectively).

Figure 7 Number of holders by income from agricultural product (1993 – 2013)

According to debt of household, there were 10.7% of the holders being in debt. The amount of debt for agriculture (3.1%). Most of debt (89.2%) borrowed from Bank for agriculture and agricultural cooperative.

Figure 8 Dept of household (2013)

การทำเกษตร

ผู้ถือครองทำการเกษตร		
ทั้งจังหวัด	56,455	ราย
อ.เมือง	10,425	ราย (18.5)
อ.เบตง	5,574	ราย (9.9)
อ.บันนังสตา	9,947	ราย (17.6)
อ.ธารโต	4,609	ราย (8.2)
อ.ยะหา	7,324	ราย (13.0)
อ.รามัน	10,469	ราย (18.5)
อ.กาบัง	3,825	ราย (6.8)
อ.กรงปินัง	4,282	ราย (7.6)

เนื้อที่ถือครองทำการเกษตร		
ทั้งจังหวัด	673,823	ไร่
อ.เมือง	63,422	ไร่ (9.4)
อ.เบตง	144,558	ไร่ (21.5)
อ.บันนังสตา	112,179	ไร่ (16.6)
อ.ธารโต	86,793	ไร่ (12.9)
อ.ยะหา	72,737	ไร่ (10.8)
อ.รามัน	83,858	ไร่ (12.4)
อ.กาบัง	67,559	ไร่ (10.0)
อ.กรงปินัง	42,717	ไร่ (6.3)

เนื้อที่ถือครองเฉลี่ย		
ทั้งจังหวัด	11.9	ไร่
อ.เมือง	6.1	ไร่
อ.เบตง	25.9	ไร่
อ.บันนังสตา	11.3	ไร่
อ.ธารโต	18.8	ไร่
อ.ยะหา	9.9	ไร่
อ.รามัน	8.0	ไร่
อ.กาบัง	17.7	ไร่
อ.กรงปินัง	10.0	ไร่

ลักษณะการทำเกษตร ^{1/} (จำนวนผู้ถือครอง)		
เพาะปลูกพืช	49,341	ราย (87.4)
เลี้ยงปศุสัตว์	821	ราย (1.4)
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด	73	ราย (0.1)

^{1/} ลักษณะการทำเกษตร ตอบได้มากกว่า 1 ประเภท

การศึกษาผู้ถือครองทำการเกษตร		
รวมทั้งสิ้น	56,390	ราย
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1,414	ราย (2.5)
ปวช./ปวส./ฝึกหัดครู (รวมอนุปริญญาทุกสาขา)	1,788	ราย (3.1)
มัธยมศึกษา	12,428	ราย (22.0)
ประถมศึกษา	27,324	ราย (48.4)
ต่ำกว่าประถมศึกษา	6,281	ราย (11.1)
การศึกษาอื่น	125	ราย (0.2)
ไม่มีการศึกษา	7,031	ราย (12.4)

รายได้และหนี้สินของครัวเรือน

รายได้จากผลผลิตทางการเกษตร		
รวมทั้งสิ้น	56,390	ราย
100,001 บาทขึ้นไป	9,218	ราย (16.3)
50,001 – 100,000 บาท	13,810	ราย (24.4)
20,001 – 50,000 บาท	12,915	ราย (22.9)
10,001 – 20,000 บาท	8,862	ราย (15.7)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,321	ราย (18.3)
ยังไม่มีผลผลิตจากการเกษตร	1,264	ราย (2.2)

แหล่งที่มาของรายได้		
รวมทั้งสิ้น	56,390	ราย
จากการเกษตรอย่างเดียว	32,740	ราย (58.0)
จากการเกษตรและจากแหล่งอื่น	23,650	ราย (41.9)
ส่วนใหญ่จากผลผลิตทางการเกษตร	12,599	ราย (22.3)
ส่วนใหญ่จากการรับจ้างทำงานเกษตร	2,366	ราย (4.2)
ส่วนใหญ่จากแหล่งอื่นๆ	8,685	ราย (15.4)

หนี้สินเพื่อการเกษตร

จำนวนผู้ถือครองที่รายงานการเป็นหนี้	56,390	ราย
ไม่มีหนี้สิน	50,313	ราย (89.2%)
มีหนี้สิน	6,077	ราย (10.7%)
เพื่อการเกษตร	1,718	ราย (3.05%)
นอกการเกษตร	4,287	ราย 7.6%
เพื่อการเกษตรและนอกการเกษตร	72	ราย (0.1%)
จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตร	268	ล้านบาท

จำนวนเงินที่เป็นหนี้เพื่อการเกษตรจำแนกตามแหล่งเงินทุน^{2/} (ล้านบาท)

รวมทั้งสิ้น	268	
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	200	(74.6%)
ธนาคารอื่นๆ/ สถาบันการเงิน	18	(6.7%)
สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	19	(7.1%)
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	7	(2.6%)
หน่วยราชการอื่นๆ	0.4	(0.1%)
แหล่งเงินทุนนอกระบบ	22	(8.2%)

จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกข้าว 4,817 ราย

แม่ 15,817 ไร่

เนื้อที่เก็บเกี่ยว 14,743 ไร่

ผลผลิตข้าว 8,752 กก.

ยางพารา

จำนวนผู้ถือครองที่ปลูกยางพารา 46,676 ราย

เนื้อที่เพาะปลูกยางพารา 517,828 ไร่